C/2025/4206

20.8.2025

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Genindustrialisering af Europa – muligheder for virksomheder, arbejdstagere og borgere i forbindelse med leveomkostningskrisen

(initiativudtalelse)

(C/2025/4206)

Ordfører: **Andrés BARCELÓ DELGADO (ES-I)**

Medordfører: **Monika SITÁROVÁ (SK-Kat. 2)**

Rådgivere	Vega GIL OYAREGUI (for Gruppe I's ordfører) Juan José LUIS DELGADO (for Kategori 2's medordfører)
Plenarforsamlingens beslutning	5.12.2024
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 52, stk. 2
Kompetence	Den Rådgivende Kommission for Industrielle Ændringer (CCMI)
Vedtaget i sektionen	4.6.2025
Vedtaget på plenarforsamlingen	18.6.2025
Plenarforsamling nr.	597
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	197/0/2

PRÆAMBEL

Denne udtalelse er en del af en større pakke af EØSU-udtalelser om leveomkostningskrisen. I denne pakke behandler EØSU de forskellige aspekter af denne politiske udfordring og fremlægger en række omfattende og vidtspændende anbefalinger for de europæiske og nationale politiske beslutningstagere, civilsamfundsorganisationer og andre interessenter. Pakken indeholder syv »sektorspecifikke udtalelser« ([1]), som hver især omhandler spørgsmål inden for et specifikt relevant politikområde. Derudover fremsættes der i en »paraplyudtalelse« ([2]) nogle overordnede politiske anbefalinger for at afbøde leveomkostningskrisen som helhed og opbygge modstandsdygtighed over for fremtidige kriser.

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU glæder sig over Kommissionens initiativ om konkurrenceevnekompasset, der har fokus på at forbedre EU-økonomiens konkurrenceevne for at lukke hullet i forhold til USA og Asien. Udviklingen af kompasset skal omfatte klare resultatparametre for at sætte EU-institutionerne og interessenter i stand til at overvåge resultaterne af alle de opgaver, der indgår i det. Der er også behov for øgede private og offentlige investeringer for at forbedre EU's konkurrenceevne.

([1]) EØSU's udtalelser om *Genindustrialisering af Europa – Muligheder for virksomheder, arbejdstagere og borgere i forbindelse med leveomkostningskrisen, Lad os lægge kriserne bag os – Foranstaltninger til en modstandsdygtig, sammenhængende og inklusiv europæisk økonomi* (EUT C, C/2025/3195, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3195/oj), *Hvordan et dysfunktionelt indre marked medvirker til stigende leveomkostninger* (EUT C, C/2025/3189, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3189/oj), *Udfasning af subsidier til fossile brændstoffer, samtidig med at man sikrer europæisk konkurrenceevne, afbøder leveomkostningskrisen og fremmer en retfærdig omstilling* (EUT C, C/2025/3191, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3191/oj), *Fragmentering af forsyningskæderne og indvirkning på leveomkostningerne* (EUT C, C/2025/4209, 17.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4209/oj), *Håndtering af tabet af købekraft og risikoen for stigende ulighed, udstødelse og marginalisering* (EUT C, C/2025/4208, 17.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4208/oj) og *Prisstigninger inden for transport, energi og boliger: den rolle offentlige tjenester af høj kvalitet spiller med hensyn til at håndtere de høje leveomkostninger* (EUT C, C/2025/3192, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3192/oj).

([2]) ECO/660 – *Det organiserede civilsamfunds anbefalinger til håndtering af leveomkostningskrisen* (under udarbejdelse).

1.2. Kommissionens arbejdsprogram for 2025 indeholder en handlingsplan for energi til overkommelige priser. EØSU mener, at Kommissionen bør garantere, at planen sikrer elforsyningen og fører til en stabil, konkurrencedygtig og forudsigelig pris. Planen bør også omfatte kulstoffattig energi fra vedvarende energikilder og vedvarende brændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse (RFNBO'er).

1.3. Åben strategisk autonomi bør stå i centrum for genindustrialiseringsprocessen for at sikre adgang til råstoffer, diversificering af kilder og større modstandsdygtighed for EU's økonomi. For at tilskynde virksomhederne til at flytte deres produktion til nærområder i EU anbefaler EØSU, at der vedtages en industripolitik baseret på en værdikædetilgang. En sådan tilgang understreger, at alle aktiviteter i hele værdikæden er lige vigtige i omstillingen. Dette kan opnås ved at øge antallet af partnerskaber med lande uden for EU og strømline tilladelsesprocedurerne under overholdelse af de arbejdsretlige, sociale og miljømæssige standarder for at støtte væksten i EU's egne udvindingsindustrier.

1.4. EU-lovgiverne skal anvende den kommende retsakt om fremskyndelse af industriel dekarbonisering til at sikre bæredygtigheden af alternative og cirkulære forretningsmodeller ved at tilbyde fremskyndede tilladelser, økonomisk støtte og politisk opbakning til de virksomheder, hvis aktiviteter er målrettet omstillingen. Forslaget til en retsakt om cirkulær økonomi bør sende et klart budskab om støtte til cirkulære virksomheder og give investorerne sikkerhed for, at EU er det ideelle miljø for udvikling af rene løsninger.

1.5. Genindustrialiseringsprocessen skal omfatte social dialog, herunder kollektive overenskomstforhandlinger, for at styrke det sociale aspekt af det indre marked.

1.6. Genindustrialisering kræver et særligt innovationsprogram med specifikke mål, der omfatter både eksisterende industrier og ny udvikling, og som er baseret på social dialog. Dette program har brug for offentlige investeringer, som skal ledsages af sociale betingelser som skitseret i aftalen om ren industri.

1.7. EØSU foreslår, at EU fremmer offentlig-private partnerskabsprogrammer for at styrke industrielle investeringer med en særlig del, der har fokus på at fremme iværksættervirksomhed blandt unge i fremstillingssektoren. Programmet bør fremme samarbejde mellem offentlige institutioner og private virksomheder for at fremskynde innovation og markedsføring af nye teknologier.

1.8. EØSU opfordrer Kommissionen til, at der i det kommende forslag om en Union med færdigheder åbnes mulighed for direkte anerkendelse og validering af arbejdstagernes færdigheder i hele EU, når de er blevet anerkendt af de offentlige myndigheder i én medlemsstat, hvilket vil mindske de administrative byrder. Det er vigtigt, at Kommissionen for at bidrage til at skabe en mere modstandsdygtig arbejdsstyrke lancerer et EU-dækkende program til at fremme industrielle lærlingeuddannelser for de yngre generationer, hvor de kan tjene en rimelig løn. Kommissionen bør også sørge for redskaber til at foregribe og håndtere forandringer for at opnå en retfærdig omstillingsproces, der omfatter opkvalificering og omskoling af arbejdsstyrken som en del af den sociale dialog.

1.9. Ordningen for rene offentlige indkøb er en mulighed for at fremme og anerkende EU-virksomheders bæredygtighedsindsats uden forskelsbehandling.

1.10. For at fremme konkurrenceevnen og opretholde og udvikle industriproduktionen i EU mener EØSU, at omnibuspakkerne bør sikre lovgivningsmæssig sammenhæng og retssikkerhed for virksomheder og arbejdstagere, strømline tilladelsesprocedurerne ved at gøre dem mere gennemskuelige, hurtigere og mere forudsigelige, reducere rapporteringsarbejdsgangene og forhindre unødvendig rapportering. En harmonisering af standarderne for ren teknologi i hele EU kan også forbedre virksomhedernes markedsadgang og lovoverholdelse.

2. **Generelle bemærkninger**

2.1. Visse makroøkonomiske indikatorer tyder på, at EU's økonomi klarer sig acceptabelt med lavere inflation, en meget lav arbejdsløshed og lavere energiomkostninger end under energikrisen i 2022. Kommissionens Eurobarometerundersøgelse fra efteråret 2022 viste imidlertid, at **de stigende leveomkostninger** var den mest presserende bekymring for 93 % af EU's borgere ([3]). Denne følelse har varet ved: leveomkostningerne (42 %) og den økonomiske situation (41 %) var de vigtigste emner, der motiverede de europæiske borgere til at stemme ved det seneste EU-valg i juni sidste år ([4]). Dertil kommer, at flere adspurgte i den seneste, stort anlagte Eurofound-undersøgelse fra 2024 svarede, at de havde svært ved at få det hele til at hænge sammen i forhold til tidligere år, idet 30 % svarede, at det var svært eller meget svært at få pengene til at slå til, hvilket er en stigning fra 22 % i 2023 ([5]).

2.2. Europa kæmper i øjeblikket med den **dobbelte udfordring** at tackle leveomkostningskrisen og vende de langsigtede virkninger af afindustrialiseringen. Disse to spørgsmål er tæt forbundet og har betydelige konsekvenser for virksomheder, arbejdstagere og borgere i hele Unionen.

2.3. De vigtigste årsager til **leveomkostningskrisen**:

2.3.1. **Inflationen** steg i 2021 til 2,9 %, bl.a. som følge af den hurtige økonomiske genopretning efter covid-19-pandemien. Krigen i Ukraine og energikrisen bragte i 2022 inflationsraten op på 9,2 %. Efter at være faldet en anelse til 6,4 % aftog inflationen moderat til 2,6 % i 2024. Der er imidlertid en meget stærk følelse af, at der er høj inflation, eftersom husholdningernes indkøbskurv er blevet stadig dyrere ([6]). Det har udhulet købekraften betydeligt og lagt et enormt økonomisk pres på mellem- og lavindkomsthusholdningerne.

2.3.2. Selvom **engrospriserne på elektricitet og gas** er faldet betydeligt siden slutningen af 2022, ligger de stadig på omkring det dobbelte af det historiske niveau, og der er udsving som følge af lovgivningsmæssige tiltag, markedsvilkår og de aktuelle geopolitiske spændinger ([7]). Den nylige reform af elmarkedet har ikke haft de ønskede virkninger, da prioriteringsrækkefølgen (marginalprissystemet) forhindrer forbrugerne i at drage fuld fordel af udbredelsen af vedvarende energi. Draghirapporten viser, at der er stor forskel i el- og gaspriserne mellem EU og USA ([8]). Energiomkostningerne er fortsat et kritisk problem, ikke bare for industrien, som sammen med transportsektoren er en af de største energiforbrugere, men også for de mest sårbare husholdninger.

2.3.3. Indvirkningen på **den økonomiske ulighed** har været varieret og flerdimensionel og berører indkomst, adgang til sundhedspleje samt uddannelse. Reallønnen i EU i 2024 forventes stadig at ligge 1,1 % lavere end niveauet i 2019. Mange lav- og mellemindkomsthusholdninger mærker stadig de negative virkninger af den høje inflationsperiode på deres købekraft. Navnlig er arbejdstagernes materielle og sociale afsavn og økonomiske vanskeligheder fortsat høje sammenlignet med niveauet før 2022 ([9]). Samtidig er nogle samfundsgrupper blevet hårdere ramt end andre. Især lavtuddannede arbejdstagere, kvinder og unge har stået for skud. De langvarige virkninger er endnu ikke undersøgt ([10]).

2.3.4. Leveomkostningskrisen, de kraftigt stigende energipriser og konsekvenserne af covid-19-pandemien har forværret problemet med **dyre boliger**. Derudover har strukturelle faktorer såsom urbanisering, demografiske ændringer og spekulative investeringer i fast ejendom øget boligomkostningerne ([11]). Uforholdsmæssigt store boligudgifter påvirker ikke kun lavindkomsthusholdninger, men også mellemindkomsthusholdninger og unge. Økonomisk overkommelige boliger er sandsynligvis den største udfordring for unge og forhindrer dem i at starte et selvstændigt liv. Selv om situationen på arbejdsmarkedet for unge ved udgangen af 2023 var bedre, end den havde været i de foregående år, var der stadig mange hindringer på de unges vej mod uafhængighed såsom stigende leveomkostninger og manglende muligheder for at flytte hjemmefra ([12]).

([3]) Eurobarometer 2022.
([4]) Eurobarometer 2024.
([5]) Quality of life in the EU in 2024 – Results from the Living and Working in the EU e-survey, 2025, Eurofound.
([6]) Eurostat.
([7]) Energy prices and costs in Europe, 2024, Kommissionen.
([8]) Draghirapporten om fremtiden for den europæiske konkurrenceevne.
([9]) Labour market and wage developments in Europe – Annual report 2024. GD for Miljø, Kommissionen.
([10]) Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder, 2021.
([11]) Europa-Parlamentets Forskningstjeneste (EPRS), 2024.
([12]) Eurofound, 2023.

2.4. **Afindustrialisering** i Europa

I løbet af de seneste årtier har Europa gennemgået en stadig igangværende afindustrialiseringsproces, der er præget af et støt fald i fremstillingssektorens bidrag til den samlede økonomi. Gennem de seneste år er industriens andel af BNP faldet fra 21 % i 2005 til 18,5 % i 2022 ([13]). Antallet af job i fremstillingssektoren er faldet over hele kontinentet siden 2008 i et ustoppeligt tempo, og det påvirker ikke blot lavt uddannede, men også højt kvalificerede fagfolk ([14]). Denne ændring skyldes flere faktorer:

2.4.1. Globalisering: Traditionelt har virksomhederne outsourcet forsyningskæder og deres produktionskapacitet for at reducere omkostningerne. I takt med fremstillingskapacitetens flytning til regioner med lavere arbejdskraftomkostninger er der sket en udflytning af produktionen, hvilket har ført til lukning af fabrikker og tab af arbejdspladser i Europa.

2.4.2. Forsinkelser i den teknologiske tilpasning og underinvestering i innovation: Fremskridtet inden for automatisering og digitalisering har reduceret efterspørgslen efter traditionelle industrielle job, så der er opstået et misforhold mellem arbejdsstyrkens færdigheder og den moderne industris behov.

2.4.3. Politisk fokus på tjenesteydelser: Mange europæiske økonomier har i stigende grad prioriteret tjenesteorienterede sektorer, hvilket i nogle tilfælde har ført til mindre fokus på traditionel fremstillingsvirksomhed. Dette skift har bidraget til nedgangen i industrielle aktiviteter og fremhævet behovet for en mere afbalanceret politisk tilgang.

2.4.4. EU's handels- og industripolitikker, miljøpolitikker og reguleringspolitikker, demografiske forandringer og mangel på arbejdskraft, mangel på tilstrækkelige investeringer samt den faldende konkurrenceevne har også spillet en betydelig rolle i afindustrialiseringsprocesserne.

2.4.5. Konsekvenserne af afindustrialiseringen har været vidtrækkende. Regioner, som engang blomstrede takket være deres fremstillingsindustri, har oplevet økonomisk stagnation, højere arbejdsløshed og voksende regionale forskelle. Tabet af industriel kapacitet har også øget Europas afhængighed af import og eksponeret kontinentet for sårbarheder i de globale forsyningskæder og på energimarkederne, som erfaringerne under covid-19-pandemien viste.

2.5. **Industrien er tilbage på den politiske dagsorden**

Genindustrialisering vil være det bedste valg og udgør en strategisk vej fremad mod:

2.5.1. Styrkelse af den økonomiske modstandsdygtighed: En stigning i de samlede omkostninger ved ejerskab, stigende lønninger, herunder i lande uden for EU, stigende transportomkostninger, højere importafgifter og -omkostninger samt potentielle forsyningsafbrydelser er alle faktorer, der undergraver den sædvanlige omkostningsfordel ved outsourcede forsyningskæder. Ved at øge den lokale produktion og mindske afhængigheden af ustabile globale forsyningskæder kan Europa forbedre sin økonomiske stabilitet og strategiske autonomi.

2.5.2. Fremme af innovation: Industrien er den vigtigste drivkraft for innovation inden for produkter, processer og tjenesteydelser. De nye udfordringer i forbindelse med digitalisering og kunstig intelligens, robotteknologi og den cirkulære økonomi udgør en vigtig mulighed for EU. Industri 5.0 er ved at give form og retning til genindustrialiseringen. Målet er at skabe et moderne, konkurrencedygtigt og bæredygtigt industrigrundlag.

2.5.3. Fremme af bæredygtighed: Integration af bæredygtig praksis og cirkulær økonomi i de industrielle aktiviteter kan hjælpe EU med at nå sine ambitiøse klimamål og samtidig være mindre afhængig af råstoffer og skabe nye markedsmuligheder.

2.5.4. Tilvejebringelse af sikre job af høj kvalitet samt en permanent social dialog: Industrien fremmer beskæftigelsen og sikrer social integration og stabilitet.

2.5.5. I nogle lande har anvendelse af metoden med medarbejderovertagelser af virksomheder givet gode resultater, og metoden kunne udbredes til andre EU-lande. Med den rette strukturering kan den være med til at redde job og bevare produktionsstederne.

([13]) National accounts and GDP, Eurostat, 2024.
([14]) The changing structure of employment in the EU: Annual Review 2023, Eurofound, 2023.

2.6. **Strategisk politisk kontekst**

EU's industri er nødt til ved hjælp af politiske initiativer i overensstemmelse med Draghirapporten om EU's konkurrenceevne og Kommissionens initiativer at lukke kløften til sine vigtigste handelspartnere såsom USA og Kina.

2.6.1. I aftalen om ren industri foreslås der en klar vej til at fokusere på dekarbonisering, rene teknologier og øgede investeringer. Kommissionen vil bidrage til at opbygge en vækstfremmende lovgivningsmæssig ramme, der i partnerskab med alle interessenter støtter industrien i dens bestræbelser på at innovere, opskalere, fremstille produkter og levere tjenesteydelser, for at sikre målrettede løsninger for de enkelte værdikæder.

2.6.2. Konkurrenceevnekompasset bygger på anbefalingerne fra Mario Draghis rapport om fremtiden for den europæiske konkurrenceevne og udpeger tre centrale indsatsområder: innovation, dekarbonisering og konkurrenceevne, sikkerhed og modstandsdygtighed, samt fem tværgående aktiviteter: forenkling, mindskelse af hindringerne for det indre marked, finansiering af konkurrenceevnen, fremme af færdigheder og kvalitetsjob samt harmonisering og koordinering af politikker på EU-plan og nationalt plan. Dette vil medføre en »hidtil uset« mindskelse af bureaukratiet med særligt fokus på europæiske SMV'er og vil omfatte et værktøj til koordinering af konkurrenceevnen, der skal hjælpe medlemsstaterne med at samarbejde om projekter af fælles strategisk interesse.

3. **Særlige bemærkninger**

3.1. Ved at tackle de grundlæggende årsager til afindustrialiseringen og leveomkostningskrisen kan Europa gribe dette øjeblik til at puste nyt liv i sin økonomi, forstærke sin arbejdsstyrke og forbedre livskvaliteten for sine borgere. Her følger nogle centrale aspekter og muligheder:

For virksomheder:

3.1.1. Genindustrialisering er en mulighed for at udnytte avancerede teknologier, fremme **innovation** og forbedre den EU's **konkurrenceevne** i global sammenhæng. De europæiske industrier kan blive førende inden for den grønne og den digitale omstilling.

3.1.2. Ved at udløse en genopblomstring af fremstillingsindustrien og en hjemtagning af produktionen kan virksomhederne afbøde de risici, der er forbundet med forstyrrelser i de globale **forsyningskæder**, og stabilisere omkostningerne.

3.1.3. Indførelse af **bæredygtig praksis**, der er i overensstemmelse med EU's klimamål, kan åbne op for nye markeder for miljøvenlige produkter og tjenesteydelser.

For arbejdstagere:

3.1.4. Et fornyet fokus på industri kan sikre **vellønnede, stabile job** i flere forskellige sektorer og tage hånd om problemerne med arbejdsløshed, som er blevet forværret af afindustrialiseringen.

3.1.5. Investeringer i **uddannelse og erhvervsuddannelse** sikrer en arbejdsstyrke, der er i stand til at opfylde moderne industriers behov.

3.1.6. Lokalbaserede og modstandsdygtige industrier giver mere **stabile beskæftigelsesmuligheder** og mindsker afhængigheden af flygtige globale markeder.

3.1.7. Ved at sætte fokus på bæredygtig og etisk praksis kan arbejdstagerne få gavn af **bedre arbejdsvilkår** og jobsikkerhed.

For borgere:

3.1.8. En blomstrende industrisektor fremmer den overordnede **økonomiske stabilitet**, forbedrer levestandarderne og mindsker fattigdommen.

3.1.9. Industrien sørger for kvalitetsjob, der sammen med de skatter, som industrien betaler, vil sikre **offentlige investeringer** i infrastruktur og tjenesteydelser.

3.1.10. Revitaliserede industrizoner kan føre til bedre infrastruktur, forbedrede offentlige tjenester og **blomstrende lokale økonomier**.

3.2. Samlet set kan genindustrialisering have betydelige langsigtede fordele. Det indebærer imidlertid også udfordringer, der kræver en koordineret indsats på både EU-plan og medlemsstatsplan, og som skal forvaltes med velovervejede politiske valg og strategisk planlægning:

3.2.1. En af de største udfordringer er at tiltrække og fastholde kvalificerede arbejdstagere. Industrien konkurrerer med andre økonomiske aktiviteter for at tiltrække og fastholde de bedste talenter, hvilket kræver, at der tilbydes stabile job, konkurrencedygtige lønninger og karriereudvikling. Planen for kvalitetsjob er et positivt initiativ fra Kommissionen, da job af god kvalitet og anstændige arbejdsvilkår er afgørende for at tiltrække arbejdstagere. Derudover bør der indføres politikker til at aktivere og udstyre specifikke befolkningsgrupper, som er uden for arbejdsmarkedet, og sikre dem de nødvendige færdigheder, navnlig med hensyn til kvinder, unge og migranter samt andre sårbare grupper. Medlemsstaterne skal endvidere være åbne for at tage imod kvalificerede arbejdstagere fra lande uden for EU på en strømlinet og ubureaukratisk måde, hvilket omfatter fremskyndelse af arbejdstilladelsesprocesser, anerkendelse af udenlandske kvalifikationer og sikring af ligebehandling. EU bør tilstræbe at blive den foretrukne destination for faglærte arbejdstagere i hele verden.

3.2.2. Tilbud om uddannelse og udvikling af både tekniske og bløde færdigheder samt en klar karrierevej og karriereudsigter: I takt med at industrierne udvikler sig, opstår der et løbende behov for at uddanne og omskole arbejdsstyrken for at sikre god sammenhæng mellem kvalifikationer og arbejdsmarkedets behov. Det er især afgørende at have en kvalificeret og modstandsdygtig arbejdsstyrke i sektorer, der står over for den dobbelte omstilling. Vi bifalder desuden Kommissionens opfordring til at ændre statsstøttereglerne og indføre sociale betingelser i forbindelse med offentlige investeringer for at give industrien bedre incitamenter til at investere i opkvalificering, omskoling, kvalitetsjob og rekruttering af arbejdstagere med henblik på en retfærdig omstilling. Færdighedsunionen og den strategiske plan for STEM-uddannelser bør arbejde i retning af at opfylde dette mål. Denne form for uddannelse bør sikre direkte anerkendelse og validering af arbejdstagernes kvalifikationer i hele EU, når først de er anerkendt af de offentlige myndigheder i ét medlemsland, hvilket vil mindste den administrative byrde.

3.2.3. De hurtige teknologiske fremskridt kræver, at industrierne løbende tilpasser sig og innoverer. Industrien skal tage den digitale omstilling til sig, hvilket omfatter indførelse af nye teknologier og et særligt fokus på en robust tilgang til cybersikkerhed for at sikre dataintegritet og fuld respekt for personlige rettigheder.

3.2.4. Det er en udfordring at opnå genindustrialisering og dekarbonisering på samme tid. Industrierne er nødt til at finde en balance mellem vækst og miljømæssig og social bæredygtighed. Integration af bæredygtig praksis i industrielle processer er afgørende for at opfylde miljølovgivningen og forbrugernes forventninger. Dette indebærer indførelse af grønne teknologier, reduktion af CO_2-fodaftrykket og fremme af principperne i den cirkulære økonomi. Det er nødvendigt at fremme cirkulære produkter og innovative forretningsmodeller baseret på cirkularitet med incitamenter, der sikrer, at de fortsat kan konkurrere med traditionelle og rentable forretningsmodeller, og gør »grønne« og »rene« produkter og tjenester økonomisk overkommelige.

3.2.5. Reguleringsmæssige og administrative byrder og grænseoverskridende spørgsmål: EU's reguleringsmiljø og administrative godkendelsesprocedurer opfattes ofte som komplekse og byrdefulde, og 32 % af virksomhederne i EU mener, at regulering er en »stor hindring« for deres investeringsaktiviteter ([15]). Virksomhederne har betydelige omkostninger forbundet med overholdelse af reglerne og oplever administrative forsinkelser med hensyn til at indhente tilladelser og godkendelser, hvilket kan afholde dem fra at investere og innovere. På trods af det indre marked skaber forskelle i de nationale regler, standarder og procedurer hindringer for markedsadgangen og øger omkostningerne for virksomheder, der driver forretning i flere forskellige EU-lande. Forenkling er ikke ensbetydende med deregulering. Det handler hverken om at afvikle den grønne pagt eller vigtige sociale sikkerhedsforanstaltninger eller gøre Europa mere lig USA. Det handler om at fjerne det bureaukrati, der ikke er til gavn for nogen.

3.2.6. Selvom genindustrialiseringen kan skabe nye job, kan den også føre til en teknologisk udvikling, hvor automatisering og avancerede teknologier erstatter visse typer arbejdskraft. Håndtering af dette vil kræve specifikke programmer for omskoling og sociale politikker.

3.2.7. Efterhånden som industrierne bliver mere konkurrencedygtige, kan der opstå et øget pres fra de globale konkurrenter. Opretholdelse af en konkurrencefordel vil kræve en fortsat innovations- og investeringsindsats.

([15]) Årsrapport om det indre marked og konkurrenceevnen, 2025 – Kommissionen.

3.2.8. Genindustrialiseringsprocessen skal omfatte social dialog, herunder kollektive overenskomstforhandlinger, for at sikre en deltagelsesbaseret tilgang. Arbejdsgiverne og arbejdstagerne bør forpligte sig til at skabe og gennemføre konkurrencedygtige uddannelsesprogrammer, der fremmer den industrielle, sociale og territoriale samhørighed gennem kollektive overenskomstforhandlinger og arbejdstagerdeltagelse på virksomhedsniveau. En ny social kontrakt bør også tage hensyn til det organiserede civilsamfund, de unges holdninger og især de regioner, der er hårdest ramt af omstillinger.

3.3. Industriens rolle som drivkraft for innovation og værdiforøgende tjenester:

3.3.1. Industrien er afgørende for en genindustrialisering af Europa, der fremmer økonomisk vækst, innovation og bæredygtighed. Den støtter udviklingen af tjenesteydelser af høj kvalitet, afbøder leveomkostningskrisen og modvirker afindustrialisering ved at fremme yderligere innovation, puste nyt liv i de lokale økonomier, skabe job og tilskynde befolkningen til at blive boende i industriområderne.

3.3.2. Industrien er en central drivkraft for **innovation** og fører ofte an inden for forskning og udvikling af nye teknologier og processer. Denne innovation kan brede sig til andre sektorer og fremme en kultur med løbende forbedringer og teknologiske fremskridt.

3.3.3. Industrien fremmer ofte **værdiforøgende tjenester**, der forbedrer den samlede værdikæde. Dette omfatter alt lige fra avancerede fremstillingsteknikker til eftersalgsservice, og det bidrager til at sænke produktionsomkostningerne og fører til produkter af højere kvalitet og større kundetilfredshed.

3.3.4. Industrijob, navnlig inden for højteknologiske og avancerede fremstillingssektorer, **tilbyder ofte højere lønninger** sammenlignet med mange job i servicesektoren. Dette kan bidrage til at forbedre levestandarden og mindske indkomstuligheden.

3.3.5. Industrisektoren giver betydelige muligheder for **faglig vækst** og karriereudvikling. Arbejdstagerne kan drage fordel af kontinuerlig læring, udvikling af færdigheder og muligheder for at nå stillinger på højere niveauer.

Bruxelles, den 18. juni 2025.

Oliver RÖPKE
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg